

**DENIAL OF ARMED AGGRESSION IN THE ANTI-STATE DISCOURSE
OF SOCIAL MEDIA**

Sydorenko Olha,

Sumy State University, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-5507-2867

Corresponding author: o.sadovnikova@journ.sumdu.edu.ua

Bondarenko Olena,

Sumy State University, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-2369-774X

Sushkova Olena,

Sumy State University, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-2765-6654

Abstract. *The article examines the linguistic means of representing the subcriminal feature "denial of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine" in anti-state texts on social networks. The study found that the representatives of the "denial of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine" are multilevel linguistic units: the negative prefix not-, in the semantic structure of which denial is part of a complex meaning; the negative particle not, used to completely deny the content of what is said; negative pronouns; and the negative predicate no. The following explicit means of realizing negation are the most productive in conflict texts: 1) general negative logical and syntactic structures with the negative particle not used in preposition to the main predicative member of a two-part sentence; 2) partially negative logical and syntactic structures with the negative particle not used in preposition to the secondary member of a two-part sentence; 3) logical and syntactic structures with the negative predicate no.*

The logical operation of negation is most productively realized in the implicit form at the level of a whole sentence or microcontext and is actualized through such semantic plans as the interpretation of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine as a special military operation, as an internal civil conflict, as Ukrainian aggression in Donbas, the interpretation of the war as Ukraine's armed aggression, as military exercises, as a war between the United States and Russia, as a war unleashed by a third party, as well as the denial of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine as an unprovoked armed attack by one state against another with the aim of seizing its territory, eliminating or limiting its independence.

Keywords: *denial, explicit denial, implicit denial, conflict text.*

Received: 04 May, 2024

Revised: 08 May, 2024

Accepted: 12 May, 2024

How to cite: Sydorenko O., Bondarenko O., Sushkova O. (2024). Denial of Armed Aggression in the Anti-State Discourse of Social Media. *Philological Treatises*, 16(1). [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2024.16\(1\)-21](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2024.16(1)-21)

Copyright: © 2024 by the authors. For open-access publication within the terms and conditions of the [Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC)

© Sydorenko O., Bondarenko O., Sushkova O., 2024

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ В АНТИДЕРЖАВНИЦЬКОМУ ДИСКУРСІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Сидоренко Ольга,

Сумський державний університет, Україна

ORCID ID 0000-0002-5507-2867

Автор, відповідальний за листування: o.sadovnikova@journ.sumdu.edu.ua

Бондаренко Олена,

Сумський державний університет, Україна

ORCID ID 0000-0002-2369-774X

Сушкова Олена

Сумський державний університет, Україна

ORCID ID 0000-0002-2765-6654

Анотація. У статті розглянуто мовні засоби репрезентації підкарної ознаки «заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» в антидержавницьких текстах соціальних мереж. У процесі дослідження з'ясовано, що «репрезентантами заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» є різнорівневі мовні одиниці: заперечний префікс не-, у семантичній структурі якого заперечення є частиною комплексного значення; заперечна частка не, що вживається для повного заперечення змісту висловленого; заперечні займенники; заперечний предикатив немає. Найбільш продуктивними в конфліктних текстах є такі експліцитні засоби реалізації заперечення: 1) загальнозаперечні логіко-синтаксичні структури із заперечною часткою не, ужитою в препозиції до головного предикативного члена двоскладного речення; 2) частковозаперечні логіко-синтаксичні структури із заперечною часткою не, ужитою в препозиції до другорядного члена двоскладного речення; 3) логіко-синтаксичні структури із заперечним предикативом немає.

Найбільш продуктивно логічна операція заперечення реалізується в імпліцитній формі на рівні цілого речення або мікроконтексту й актуалізується через такі семантичні плани як інтерпретація збройної агресії Російської Федерації проти України як спеціальної військової операції, як внутрішнього громадянського конфлікту, як української агресії на Донбасі, інтерпретація війни як збройної агресії України, як військових навчань, як війни між США та Росією, як війни, розв'язаної третьою стороною, а також заперечення збройної агресії РФ проти України як неспровокованого збройного нападу однієї держави на іншу з метою загарбання її території, ліквідації або обмеження її незалежності.

Ключові слова: заперечення, експліцитне заперечення, імпліцитне заперечення, конфліктний текст.

Отримано: 04 травня 2024 р.

Отримано після доопрацювання: 08 травня 2024 р.

Затверджено: 12 травня 2024 р.

Як цитувати: Сидоренко О., Бондаренко О., Сушкова О. (2024).

Заперечення збройної агресії в антидержавницькому дискурсі соціальних мереж.

Філологічні трактати, 16(1). [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2024.16\(1\)-21](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2024.16(1)-21)

Вступ

В умовах повномасштабної війни Україна дає відсіч агресору не лише на передовому краї оборони нашої держави, але й протистоїть на інформаційному фронті. У гібридній війни застосовуються нові інструменти інформаційно-психологічного впливу на емоційно-вольову сферу масової свідомості, за допомогою якого

впроваджуються певні ідеологічні наративи, політичні ідеї, погляди й установки з метою формування світогляду, що відповідає інтересам зацікавленої сторони. Соціальні мережі утворюють інформаційне поле зовнішнього тиску, у якому антидержавницькі повідомлення спрямовані на неприйняття факту розв'язування військово-політичним керівництвом РФ агресивної війни проти нашої країни та тимчасової окупації частини її територій, що в умовах воєнного стану може стати передумовою колабораційної діяльності з агресором або підтримки військових злочинів широким колом споживачів інформації. «Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії російської федерації проти України, глорифікація її учасників є частиною інформаційної війни рф проти України, спрямованої на нівелювання зовнішніх підстав для відбиття збройної агресії країни-терориста, а також недопущення гуртування суспільства навколо національної стратегії єднання задля відсічі загрозам національній державності, територіальній цілісності і недоторканності України» (Олейніков, 2022, с.110). Законом України від 03 березня 2022 року № 2110-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції» Кримінальний кодекс України було доповнено статтею 436² «Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників» (Про внесення змін...). На виявлення підкарних ознак, визначених цією статтею, спрямовані семантико-текстуальні дослідження конфліктних текстів, що функціонують у дискурсі соціальних мереж, з метою допомогти слідчим у царині безпеки та припинити поширення відповідних матеріалів у соціальних групах, мінімізувати негативний вплив на суспільну та індивідуальну свідомість.

Питання вербалізації підкарних ознак кримінальних злочинів, породжених російсько-українською війною, висвітлюється у лінгвістичних студіях українських науковців. Л. Шитик на матеріалі антиукраїнських інтернет-публікацій розкрила тенденції розгортання конфліктогенного контенту за семантико-текстуальними засобами вираження криміналізованих дій, визначених статтею 436² КК України (Шитик). Лінгвістичному аналізу семантико-текстуальної специфіки дописів у соціальних мережах, що дає змогу виявити відповідні тематичні й семантичні маркери оприявлення виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікації її учасників, присвячено наукову розвідку В. Калько та М. Калька (Калько). Кваліфікаційним параметром мовного факту глорифікації приділили увагу Ю. Браїлко та Н. Кисла (Браїлко). Етапи семантико-текстуального дослідження зі встановлення семантики виправдовування та заперечення збройної агресії в конфліктних текстах запропоновано О.Сидоренко та О.Бондаренко (Сидоренко).

З огляду на актуальність, зумовлену викликами воєнного часу, наявністю значної кількості інтернет-публікацій антидержавницького змісту, питання встановлення вербальних засобів актуалізації підкарних ознак кримінальних злочинів, породжених російсько-українською війною, потребує подальшого теоретичного осмислення й теоретико-практичного осмислення й практичного вирішення.

Мета публікації – визначити мовні засоби репрезентації підкарної ознаки «заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» в антидержавницьких текстах соціальних мереж.

У роботі застосовувалася комплексна методика дослідження імпліцитних та експліцитних засобів репрезентації підкарної ознаки «заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» в антидержавницьких текстах соціальних мереж, яка охоплювала: 1) описовий метод, що дав змогу схарактеризувати формально-граматичні й лексико-семантичні властивості мовних засобів заперечення; 2) метод спостереження за мовним матеріалом для виявлення лексем, що містять семантику заперечення; 3) понятійно-змістовий аналіз для встановлення об'єктивного змісту

висловлювань; 4) контекстуально-інтерпретаційний метод для визначення актуального смислу слова та висловлювання в цілому.

Фактичним матеріалом дослідження стали тексти антидержавницького спрямування, дібрані шляхом довільної вибірки з матеріалів соціальних мереж «Однокласники», «Facebook», «YouTube».

Обговорення

Заперечення як мовна категорія, маючи значний арсенал засобів реалізації у мовленні, найяскравіше та найточніше виражає категорію логіки, вказує на взаємозв'язок між мовою, мисленням та об'єктивною реальністю. Як наголошує Г. Кришталюк, «заперечення – це представлене усіма мовними рівнями когнітивно-дискурсивне явище, яке вказує на стан справ у світі не прямо, а опосередковано через тілесну природу індивіда, його здібність до перцептивно-діяльній і темпорально-просторової взаємодії з оточенням» (Кришталюк, 2011, с. 9). За спостереженнями А. Паславської, основу мовної категорії заперечення формує логічне заперечення – оператор, що перетворює істинне висловлення в хибне і навпаки. У зв'язку із цим, категорія заперечення визначається дослідницею як «універсальна мовна категорія, ядром якої є заперечна семантика, що змінює зміст стверджувального судження на заперечне і навпаки» (Паславська, 2022, с. 216).

Репрезентантами заперечення є різнорівневі мовні одиниці: 1) заперечні афікси, насамперед це префікси *не-*, *ні-*, *без-*; комбіновані варіанти *ані-*, *зне-*, *обез-*, *недо-*, у семантичній структурі яких заперечення є частиною комплексного значення; 2) заперечні частки *не* та *ні*; 3) заперечні займенники та прислівники, які виражають небуття, неіснування; відсутність того, що позначено кореневою морфемою. Принципово важливо, що займенники та прислівники, морфологічно марковані запереченням не виражають заперечної семантики: «Семантично заперечення реалізується (експліцитно або імпліцитно) лише при групі предиката, а заперечення індефінітних елементів є або результатом явища заперечної конгруенції, або іншим наслідком дисонансу між формою та змістом мовних одиниць» (Кришталюк, 2011, с.72); 4) заперечні сполучники та прийменники, семантичним компонентом яких є заперечення. М. Баган, розглядаючи функціональні параметри лексико-граматичного заперечення в сучасній українській мові, підкреслює, що «невиконання певної дії або відсутність певної ознаки в реченні передають негатори, що стоять у предикативній чи припредикативній позиції, їх можна назвати основними негаторами речення. А сполучники *ні...* *ні*, *ані...* *ані*, *ні...* *ані*, *ані...* *ні* лише підсилюють основне заперечення, указуючи на те, що невиконання дії чи відсутність ознаки стосується кількох суб'єктів, об'єктів чи якихось явищ» (Баган, 2015, с. 88). Г. Кришталюк акцентує на тому, що однозначно заперечним в українській мові є прийменник *без* (Кришталюк, 2011, с. 90); 5) лексичні еквіваленти заперечних речень (*ні*), які функціонують як реакція-відповідь на запитання в діалогічних текстах; безпосередньо не пов'язані із семантикою заперечення, вони є засобом «ініціювання комунікативних актів заперечування – відхилення, спростування, відмови» (Кришталюк, 2011, с. 92). Усі перелічені засоби належать до експліцитних – формально виражених. Водночас у мові виокремлюється лексеми, які, не маючи спеціалізованих формально-граматичних показників заперечення, виражають його семантично і «передають здебільшого не суто заперечення, а заперечення конкретно чогось: заперечення наявності, заперечення тотожності, заперечення реальності» (Баган, 2010). За характером виконання заперечної функції М. Баган поділяє лексичні одиниці на 1) лексеми, що функціонують як вторинні заперечні предикати; 2) лексеми, що передають певний заперечний зміст; 3) модально-заперечні слова, що реалізують ставлення чи волевиявлення на основі заперечення (Баган, 2010, с. 13).

У мовленнєвій практиці часто заперечення виражається імпліцитно, за допомогою не маркованих запереченням словоформи або синтаксичної конструкції, а лексемами, у семантичній структурі яких міститься заперечне значення, що відкриває

можливості для відображення різних комунікативно-прагматичних особливостей заперечення, зокрема «реалізувати його м'якше й менш категорично, ніж граматичні негатори» (Баган, 2010, с. 12). Імплицитне заперечення не вичерпується лексичною реалізацією. Доволі продуктивним є вияв заперечної семантики у прагматичній площині на рівні цілого речення, а також одиниць, більших за речення – мікро- та макротекстів. При цьому, зауважимо, часто лексичні одиниці здатні реалізувати заперечення лише за відповідних контекстуальних умов, а поза контекстом його не імплікують.

Добір текстів для лінгвістичного дослідження здійснювали з урахуванням змісту поняття «заперечення збройної агресії», яке розглядаємо з опертям на лексикографічне потрактування його складників (Словник):

– *заперечення* – дія за значенням заперечити; спростування чого-небудь, невизнання існування, значення, доцільності чого-небудь. Існування – наявність когось, чого-небудь у дійсності. Синонімічними до *існування* є лексеми *присутність, факт*. Факт – дійсна, не вигадана подія, дійсне явище; те, що сталося, відбулося насправді.

– *збройний* – який відбувається, здійснюється з застосуванням зброї (про боротьбу, революцію і т. ін.).

– *агресія* – неспровокований збройний напад однієї держави на іншу з метою загарбання її території, ліквідації або обмеження її незалежності.

Відтак «заперечення збройної агресії» потрактуємо як невизнання, спростування факту неспровокованого збройного нападу однієї держави на іншу з метою загарбання її території, ліквідації або обмеження її незалежності, що, у свою чергу дозволило виявити в аналізованих текстах мовленнєві акти, предметний зміст яких корелює із семантичним обсягом наведеної дефініції.

Контекстуально-інтерпретаційний, лексико-граматичний та лексико-семантичний аналіз текстів антидержавницького спрямування в дискурсі соціальних мереж засвідчив, що продуктивність логічної операції заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України забезпечується експліцитними граматичними засобами. Так у фразах «...и кто то ещё не верит, что вся эта война-невойна сплошной договорняк?!», «До 2025 года "невойна" завершится» спостерігаємо поєднання префікса *не-* з конкретними поняттями *война* без нарощування спеціального оцінного компонента. Крім того, можемо відмітити явище полінегації або заперечного узгодження, що виявляється як одночасне маркування запереченням предиката та заперечного займенника: «*Никакая российская федерация на нас не напала*».

У досліджуваних конфліктних текстах активно використовуються такі граматичні структури:

1) загальнозаперечні із заперечною часткою *не*, ужитою в препозиції до головного предикативного члена двоскладного речення:

– «...говорять, что война, а официально НИХТО не оголошувал Війну і її юридично НЕ ІСНУЄ!»;

– «...ВС РФ не уничтожают ж/д мосты и не препятствуют поставкам западного оружия... ВС РФ не наносит ударов по центрам принятия решений в Киеве. Не уничтожаются главнокомандующие ВСУ. – РФ не ввела войска в 2014 году»;

– «Россия НЕ враг»;

– «Сам факт военной агрессии во первых не доказан в рамках международного законодательства»;

2) частковозаперечні із заперечною часткою *не*, ужитою в препозиції до другорядного члена двоскладного речення:

– «И сейчас мы воюем не с Украиной, а со всем блоком НА ТО»;

– «Сейчас наши братья украинцы бомбят не по России. Они по нам.

Бомбят по нам. Донецким жителям, по Луганским, по обычным людям. ... вы не с Россией воюете... С Донецком воюете»;

3) із заперечним предикативом *немає*:

- «...в Україні!! Повторюю, війни НЕ має, війну ніхто не оголошував!»;
- «Немає війни російських з українцями»;
- «У нас в стране проводятся учения, это всё закреплено в международных документах. Поэтому никакой войны у нас нету».
- «Нету никакой войны в нашей стране, нету. Идёт освобождение нашей территории от нас, и всё».

Заперечення може актуалізуватися приховано, за допомогою неспеціалізованих мовних засобів і на рівні лексеми, і на рівні усього речення чи мікроконтексту. Цей процес може відбуватися у безпосередній залежності від контексту, який є обов'язковою умовою реалізації імпліцитного заперечення, або бути контекстуально незалежним, зокрема у випадку риторичних запитань чи синтаксичних структур з інтонаційним запереченням.

У змісті висловлювання «Ты был в ЛНР? ... – я был когда была оккупация. ... – господи, какая оккупация? Ты видел российские войска ? – нет. От кого люди прятались в подвалах? – от украинской артиллерии...» наявна семантика заперечення збройної агресії РФ через спростування факту тимчасової окупації частини території України. Риторично-питальні речення «господи, какая оккупация? Ты видел российские войска?», що за своїм функціонально-стилістичним призначенням є формою узагальнення загальновідомої або очевидної думки, семантично виражають ствердну відповідь: «немає ніякої окупації», «немає російських військ». Переконливості такому висновку надає негативна категорична відповідь – «нет». Натомість вказується на присутність військової агресії на території ЛНР з боку України: «От кого люди прятались в подвалах ? – от украинской артиллерии...». Заперечення присутності російських військ, акцент на воєнних діях української сторони свідчить про те, що збройна агресія Російської Федерації подається як внутрішній громадянський конфлікт.

Успішна реалізація імпліцитних мовленнєвих актів заперечення уможливлється за відповідних комунікативних передумов, а саме: спільний фонд знань про світ у мовця та реципієнта; спільна для мовця та реципієнта оперативна пам'ять, що стосується ситуації мовлення, спільні світоглядні позиції у мовця та реципієнта.

Контекстуально-інтерпретаційним аналізом встановлено, що в конфліктних текстах антидержавницького змісту семантика заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України актуалізується у такі способи, як:

1) інтерпретація збройної агресії Російської Федерації проти України як спеціальної військової операції:

– «Помощник главы Чеченской Республики, командир спецподразделения "Ахмат" Апты Алаудинов оценил ход СВО на территории Украины. "Если кто-то думает, что нам сейчас противостоит армия Украины, то это заблуждение. ...сегодня против России воюет весь блок НАТО».

– «Между властями РФ и Украиной есть сговор ... – ВС РФ не уничтожают ж/д мосты и не препятствуют поставкам западного оружия. – Специально затягивают спецоперацию»

– «На полигоне проходит боевое слаживание подразделений и мобилизованного состава к выполнению задач в районах проведения специальной военной операции».

2) інтерпретація збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту:

– «... в далеком четырнадцатом году, когда все делалось для того, чтобы не допустить вот этих вот восьмилетия трагедии... для меня очень символично, что сегодня рубежи Херсонской области охраняют в том числе и бойцы из ДНР/ЛНР, они сегодня свои жизни кладут за то, чтобы обеспечить безопасность тех территорий, с которых приходили их обстреливать еще некоторое время назад, пусть и по указу Киева»;

– «Позор фашисткой Украине! Какой же тварью нужно быть, Чтоб по приказу из за моря, Свои же города бомбить! Что горе принесла в страну, Чтобы хозяин был доволен, С народом развязать войну. Стрелявшей в женщин и детей...»

– «Накануне большой войны нам открылись лица наших истинных врагов, которые разделили наши народы в 1991 году и до сих пор удерживают свою власть на нашей земле, организуя в ней перевороты и майданы, а затем травлявая нас в гражданских войнах...»

– «Никакая российская федерация на нас не напала. ... Это фашисты, это фашисты. Прилётыв. Сами взрывают. Говорят прилётыв. ... вот они сами это и взорвали, вот это всё. Это чтобы запугивать».

– «... Украине не возможно будет победить фашистов, которые уничтожают города, сёла и людей!!!».

– «...майдауны приведшие к власти нацистов спихнули страну в гражданскую войну. Это ты скакавший на майдане привел к власти нацистов, это ты скакавший на майдане разжигал на Украине гражданскую войну»

– «ВСУ обстреливают мирное население. Обыкновенная гражданская война. ...»

3) інтерпретація війни як збройної агресії України:

«Війну почала моя люба Україна...»

4) заперечення російської агресії через її інтерпретацію як української агресії на Донбасі:

– «Зеленский и Порошенко постоянно говорили о Донбассе, что там живут украинцы и Украина их очень любит. И в это же время на Донбасс летели украинские снаряды и ракеты. Теперь Украина очень любит своих граждан в Запорожье и Херсонщине. Точно так же — снарядами и ракетами».

– «Сейчас наши братья украинцы бомбят не по россии. Они по нам. Бомбят по нам. Донецким жителям, по Луганским, по обычным людям. ... вы не с россией воюете... С Донецком воюете».

– «Это ведь они НАЧАЛИ войну на Донбассе 14.03.2014 г. Убийц из добробата «Торнадо» ВЫПУСТИЛИ из ТЮРЕМ, что бы УБИВАЛИ дальше».

– «В. Зеленский как и П. Порошенко ... ПРОДОЛЖАЛИ Гражданскую войну на Донбассе».

– «Сегодня 8 лет с того дня – 17 июля 2014 – как бандиты из "ВСУ" сбили пассажирский самолёт над Донбассом».

– «...етнічному українцю взяти зброю у руки і приймати участь у Громадянській Війні на Донбасі це зрада УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІЇ».

– «...можновладців України, які розв'язали Громадянську війну в Україні в 2014 році та спровокували вторгнення Росії у 2022 році. ...вони Громадянську Війну на Донбасі називають Російсько-Українською війною...».

– «Киевляне забилась в метро — Ждут «ответок» Луганска с Донбассом...»

5) інтерпретація війни в Україні як війни між США та Росією:

– «Фактически идёт война, Но идёт она не между Россией и Украиной, Идёт война между Россией и США на территории СССР».

– «В Україні і Росії спільний ворог – США !!! Ціль США –занапастити все людство!!! Завжди розв'язують війни на чужих територіях, завозять зброю, фінансують війни... На цей раз поле битви – Україна, Братовбивча війна, знищення слов'янського народу !!! Україна дружить з США – це вони розв'язали війну з Росією !!! Перетворили мою країну – Україну в плацдарм для агресії проти Росії».

– «... це воно – США, розв'язало війну в Україні з Росією, Америка воює з Росією чужими руками, нажаль, ці руки виявилися українськими руками».

– «Китай прямо называет происходящее агрессией США против России».

б) інтерпретація війни в Україні як війни, розв'язаної третьою стороною:

– «Факт нападения есть. Однако, напали не русские на украинцев, а наёмные киллеры, ... и напали они как работники военной фирмы, которой управляют враги и русского и украинского и всех народов мира».

7)заперечення збройної агресії РФ проти України як неспровокованого збройного нападу однієї держави на іншу з метою загарбання її території, ліквідації або обмеження її незалежності:

«...и кто то ещё не верит, что вся эта война-невойна сплошной договорняк ?!».

– «...у путина война в Украине согласована с Байденом... она зависит от его договорённостей с Байденом и от того как они вместе эти эту войну начинали... война началась как договорняк между демократами и путиным...»

– «... «договорняк» Байдена-Путлера предусматривает «гасить» нам тут ракетами инфраструктуру...»

– «... война России и Украины это кровавый спектакль для уничтожения человечества. Это не война России с Украиной и в ней нельзя участвовать и принимать чью-то сторону, потому что это военно-террористическая диверсия либерального фашизма против человечества и развязывание 3-й мировой войны!»

8)інтерпретація війни в Україні як військових навчань:

– «...були міжнародні військові навчання. Це кінець дії договору про багатонаціональні військові навчання поданий президентом Зеленським і прийнятий верховною радою».

– «У нас в стране проводятся учения, это всё закреплено в международных документах. Поэтому никакой войны у нас нету».

Висновки та перспективи

Репрезентантами підкарної ознаки «заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України» в антидержавницьких текстах соціальних мереж є різнорівневі мовні одиниці: заперечний префікс *не-*, у семантичній структурі якого заперечення є частиною комплексного значення; заперечна частка *не*, що вживається для повного заперечення змісту висловленого; заперечні займенники; заперечний предикатив *немає*. Найбільш продуктивними у конфліктних текстах є такі експліцитні засоби реалізації заперечення: 1) загальнозаперечні логіко-синтаксичні структури із заперечною часткою *не*, ужитою в препозиції до головного предикативного члена двоскладного речення; 2) частковозаперечні логіко-синтаксичні структури із заперечною часткою *не*, ужитою в препозиції до другорядного члена двоскладного речення; 3) логіко-синтаксичні структури із заперечним предикативом *немає*.

Найбільш продуктивно логічна операція заперечення, збройної агресії зокрема, реалізується в імпліцитній формі на рівні цілого речення або мікроконтексту й актуалізується через такі семантичні плани, як інтерпретація збройної агресії Російської Федерації проти України як спеціальної військової операції, як внутрішнього громадянського конфлікту, як української агресії на Донбасі, інтерпретація війни як збройної агресії України, як військових навчань, як війни між США та Росією, як війни, розв'язаної третьою стороною, а також заперечення збройної агресії РФ проти України як неспровокованого збройного нападу однієї держави на іншу з метою загарбання її території, ліквідації або обмеження її незалежності.

Отримані результати можуть бути використані у розробленні методичних рекомендацій для правоохоронних органів у виявленні в соціально-дискурсивних практиках конфліктних текстів, у яких наявні підкарні ознаки заперечення збройної агресії РФ проти України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Олейніков Д.О., Сердечна А.Ю. Науково-практичний аналіз термінів, використаних в диспозиції ст. 436² КК України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія ПРАВО. 2022. Випуск 74: частина 2.

- С. 110 –118. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.52> (дата звернення 02.06.2022).
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції : Закон України від 03.032022 № 2110-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2110-20#Text> (дата звернення 02.06.2022).
- Шитик Л. В. Специфіка семантико-текстуальних досліджень антиукраїнських інтернетпублікацій. Кримський міжнародний форум: філологія та журналістика : зб. матеріалів (20–21 жовтня 2022 року, м. Київ). Львів–Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 127–130.
- Калько В.В., Калько М.І. Лінгвоекспертиза воєнної пори: семантико-текстуальні маркери підкарних ознак кримінальних злочинів, породжених російсько-українською війною. Мовознавчий вісник: зб. наук. пр. Вип. 35. М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. Черкаси : Гордієнко Є. І., 2023. С. 80-94.
- Брайло Ю.І., Кисла Н.В. Проблемні аспекти лінгвістичних досліджень у кримінальних провадженнях стосовно глорифікації учасників збройної агресії Російської Федерації проти України. Міжвідомчий науково-методичний збірник «Криміналістика і судова експертиза». 2023. С. 302–312.
- Сидоренко О., Бондаренко О., Сипченко І. Лінгвістична інтерпретація юридичної термінології в семантико-текстуальних дослідженнях. Філологічні трактати. 2023. № 14(2). С. 105–115.
- Криштальюк Г. А. Заперечення в англomовному дискурсі: лінгвокогнітивний аспект: монографія / Г. А. Криштальюк. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 184 с.
- Паславська А.Й. Заперечення в мові: від форми до значення. Закарпатські філологічні студії. Ужгород: Видавничий дім "Гельветика", 2022. Т. 1, вип. 21. С. 216–221.
- Баган М.П. Сполучникова експлікація заперечення в українській мові. Мовознавчий вісник. 2015. Вип. 20. С. 87–92.
- Баган М. Функціональні параметри лексико/граматичного заперечення в сучасній українській мові. Українська мова, 2010, № 3. С. 11–19.
- Словник української мови: В 11 т. / І.К. Білодід (гол. ред.) та ін. К., 1970–1980.

REFERENCES:

- Oleynikov D.O., Serdechna A.Y. Scientific and Practical Analysis of the Terms Used in the Disposition of Article 4362 of the Criminal Code of Ukraine. Scientific Bulletin of Uzhhorod National University, Series PRAVO. 2022. Issue 74: part 2. P. 110 -118. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.52> (accessed 02.06.2022).
- On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Strengthening Criminal Liability for the Production and Distribution of Prohibited Information Products: Law of Ukraine of 03.032022 No. 2110-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2110-20#Text> (accessed June 02, 2022).
- Shytyk L.V. Specificity of semantic and textual studies of anti-Ukrainian Internet publications. Crimean International Forum: Philology and Journalism: a collection of materials (October 20-21, 2022, Kyiv). Lviv-Torun: Liha-Pres, 2022. P. 127-130.
- Kalko V.V., Kalko M.I. Linguistic examination of wartime: semantic and textual markers of criminal offenses caused by the Russian-Ukrainian war. Linguistic Bulletin: a collection of scientific papers. Ministry of Education and Science of Ukraine, B. Khmelnytsky Cherkasy National University. Cherkasy: Gordienko E.I., 2023. P. 80-94.

- Brailko Y.I., Kysla N.V. Problematic aspects of linguistic research in criminal proceedings regarding the glorification of participants in the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. Interdepartmental scientific and methodological collection "Criminalistics and Forensics". 2023. P. 302-312.
- Linguistic interpretation of legal terminology in semantic and textual studies. Philological treatises. 2023. № 14(2). P. 105-115.
- Kryshchaliuk H. A. Negation in English discourse: linguistic and cognitive aspect: a monograph / H. A. Kryshchaliuk. Kamianets-Podilskyi: Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, 2011. 184 p.
- Paslavska A. Negation in the language: from form to meaning. Transcarpathian philological studies. Uzhhorod: Helvetica Publishing House, 2022. Vol. 1, issue 21. P. 216-221.
- Conjunctive Explication of Negation in the Ukrainian Language. Linguistic Bulletin. 2015. Issue 20. P. 87-92.
- Functional parameters of lexical/grammatical negation in the modern Ukrainian language. Ukrainian language, 2010, No. 3. P. 11-19.
- Dictionary of the Ukrainian language: In 11 vols. K., 1970-1980.